

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 26. — Štev. 26.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 6, 1941 — ČETRTEK, 6. FEBRUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

LAHI NA DIVJEM BEGU

Splošni umik proti Bengaziju

Laške legije divje beže po slovi cirenejski motorni cesti, kakor naglo morejo voziti truki, da čimprej pribeže v primeroma zavarovani Bengazi. V Barce se Italijani odpelejo dalje z vlakom, truki pa se vrnejo ter zopet nalože vojake in razne zaloge, da jih čimveč rešijo pred naglo zasledujočimi Angleži.

Iz velike naglice, s katero se Lahii umikajo, je mogoče sklepati, da se ne bodo vstavili prej, kot malo pred Bengazijem. S tem pa bodo Angleži zavzeli vso Cirenejsko, to je vzhodni del Libije.

Angleški motorizirani oddelki in oklopni avtomobilski so Italijanom vedno tesno za petami in neprestano streljajo na nje. Medtem pa Angleži pospravljajo in utrjujejo kraje v Cirene-Apollonia predelu, angleški aeroplani pa napadajo dolge vrste Lahov, ki beže proti Bengaziju.

Včeraj so Angleži vjeli okoli 400 Lahov, ki niso več mogli dohajati svojih bežečih tovaršev in so zaostali. Derno, Cireno in Appolonia so Italijani izpraznili, predno so prišli Angleži.

Angleški aeroplani so tudi že poškodovali dve letališči v Bengaziju, Berka in Benina.

Angleži napredujejo na dan povprečno 20 do 30 milj.

Italijani presenečeni pri špagetih

Angleži podijo Lahe čez gore in po gorski planoti zapadno od Derne proti Bengaziju in z

natančno tehniko. Infanterija napada utrjene postojanke, ki izgledajo kot grški templi med skalami in v preganjajo iz njih Lahe, ki se nato spuste v divji beg.

Na nekem samotnem kraju v puščavi so Angleži obkolili v neki trdnjavi 400 Lahov, ki so ravno jedli špagetije, misleč, da so Angleži še mnogo milj oddaljeni. Takoj so dvignili belo zastavo.

V Eritreji prodirajo Angleži ob železnici iz Agordata proti Asmari s tako naglico, da celo puščajo za seboj zadnje italijanske straže. Lahii puščajo in mečejo od seboj orožje ter divje beže proti Rdečemu morju. Pokrajina, ki so jo zapustili, je pokrita s topovi, municijo in truki.

Angleži so že dospeli do Čerena ob železnici, ki pelje v Asmaro. Proti jugu pa Angleži gonijo pred seboj Lahe po kozjih stezah, ki peljejo iz Asmare v Abesinijo.

Boji v Eritreji

V Eritreji Angleži bombardirajo in obstrepujejo Italijane v okolici Čerena, kjer se Italijani še vedno trdnjavno branijo. Drugi Italijani, ki beže po bitki pri Barentu in Biacundi, pa so popolnoma izven reda. Ob poti so pustili topove, zaloge vojnih potrebščin in pokvarjene truke, da so mogli hitreje bežati. Po tej pokrajini ni mogoče vporabljaliti vozil, zato jih bodo morali Lahii še več pustiti za seboj.

Nadaljna poročila

Angleži bombardirali nemške kraje

V torek ponoči so angleški aeroplani bombardirali večletno nemško industrijsko mesto Dueseldorf, nemška vpadna pristanišča, letališča in vojne luke.

Zelo so bili bombardirani pomoli v Brestu, Dunkerque, Bordeaux, Dieppe in Ostende, kakor tudi letališče v Vannesu. Pri tem bombardiranju so bili izgubljeni štirje angleški aeroplani.

Angleži trdijo, da so uničili 7 nemških aeroplanov.

Nemški letalci so sinoči med drugimi angleškimi kraji napadli tudi London in četudi je napad trajal več ur, povzročena škoda ni velika.

Grki zavzeli važne postojanke

Poročila, ki prihajajo s fronte v Atene, naznanjajo, da navzlic slabemu vremenu Grki vedno prodirajo dalje v sovražno ozemlje. Včeraj so Grki z naskokom zavzeli neko zelo važno vzhodno.

Včeraj so bili vroči boji na več krajih, toda krajev poročila

čilo ne označuje. Lahii so bili tudi z bajoneti poginili iz neke vasi, toda vas tudi ni bila imenovana.

Uradno je bilo sinoči naznanjeno iz Aten, da je bilo vjetih 180 Italijanov, med njimi šest častnikov.

Grki so dosegli še mnogo drugih velikih uspehov, toda s poročili so zelo skromni. Domneva se, da je tudi zelo važno utrjeno mesto Tepelini tik pred padcem.

Grki so severno od Klisure in blizu jadranske obali z naskokom zavzeli močno utrjen gorski prelož, ki je del obrambe Valone. Po padcu Klisure je zavzetje tega prelaza največjega pomena za Grke. Neko poročilo pravi, da je ta poraz za Italijane "katastrofalni" in da je bilo vjetih 2000 Italijanov, ki so dobili Grki velikanske zaloge vojnega materijala.

Belgiji preti lakota

Hooverjeva reliefna komisija pravi, da bo v Belgiji izbruhnila najkasneje 15. februarja lakota, če prebivalstvo do takrat ne dobi primerne in zadostne hrane.

Pregled dnevnih dogodkov

Policijski prefekt v Parizu aretiran

Nemški viri zatrjujejo, da je bil v sredo "resnih obdolžitev" odstavljen prefekt pariške policije Roger Langeron. Poročilo pa ne pove, kaka je obdolžba proti njemu.

Nemir v Johannesburgu

V Johannesburgu v Južni Afriki so se završile konci prejšnjega tedna velike demonstracije. Izgleda, da jih ljudje, ki ne simpatizirajo z Angleži. Kdo ve, kaj bi se zgodilo, če bi pravočasno ne poseglo vojaštvo vmes. Aretiranih je bilo nad sto petdeset izgreznikov.

Vsi vojaški dopusti so bili preklicani, ker se oblasti boje ponovitve nemirov. Po vseh drugih mestih bogatega Transvaala je vladal mir.

Izgreda so se začeli že prejšnji petek po burnem zborovanju "Osserwalandwaga" močne protiangelske organizacije, ki jo tvorijo ekstremni republikanci.

Člani, ki nosijo dolge brade, so začeli kar na cesti zmerjati vojske.

Predno je policija posegla vmes, je bilo že več vojakov in policistov ranjenih.

Konec prohibicije na univerzi

Na zahtevo študentov in nekaterih profesorjev je vodstvo Princeton univerze odpravilo 195 let staro postavbo, da študentje ne smejo imeti v svojih sobah alkoholnih pijač.

Prejšnja leta je bil študent, pri katerem so našli žganje ali vino, enostavno izključen. Pozneje so postali bolj popustljivi.

Nova odredba se glasi, da se izpostavijo nevarnosti izključitve študenti, ki se ne napijejo ožroma v pijanosti uganjajo neumnosti.

Na Harvard univerzi ni glede alkoholnih pijač nobenih predpisov, dočim jih Yale univerza izrečno prepoveduje.

Vest si je pomiril

Second National Banka v Richmond, Ind., je dobila pismo, v katerem sta bila dva bankovca: eden za dvajset in eden za pet dolarjev.

Na priloženem listu je bilo zapisano: — Pri tretjem oknu ob zapadni steni sem dobil meseca novembra ali decembra leta 1937 petindvajset dolarjev preveč. Priloženo jih vračam. Pismo je bilo brez podpisa.

Veliko zborovanje škofov takoj po vojni

Francoski časopis "Soir", ki ga zdaj tiskajo v Lyonu, poroča, da namerava papež takoj po vojni sklicati veliko zborovanje škofov. Udeležilo se ga bo nad dva tisoč škofov iz vseh delov sveta.

To bo največje cerkveno zborovanje izza Tridentskega kongresa, ki se je vršil v šestnajstem stoletju.

McReynolds star 79 let

James C. McReynolds, ki je prejšnji teden odstopil kot član najvišjega sodišča, je praznoval v ponedeljek svoj 79. rojstni dan.

Inozemska lastnina na Japonskem v nevarnosti

Japonski ministrski predsednik Konoje namerava prositi parlament za dovoljenje, če sme v slučaju potrebe zapleniti tujezemsko lastnino na Japonskem. S takim pooblastilom bi mu bilo mogoče zaščititi japonsko lastnino po drugih državah. Kakorhitro bi bilo kakšnemu Japoncu na Angleškem zaplenjena lastnina, bi si Japonska vlada prilastila isto tako angleške lastnine v domači deželi.

Stavka razvažalcev

Iz Dayton, Ohio, poročajo, da stavka razvažalcev pri Dayton-Transportations Clubu še vedno ni končana. Zvezni posredovalci si prizadevajo poboriti obe stranke, toda vsi njegovi naporu doslej niso bili uspešni.

Stavkarji, ki jih je 1500, so člani Ameriške delavske federacije. Zahtevajo deset centov priboljška na uro.

Navzlic stavki pa razvažajo mleko, premog in grocerije.

Italijani dezertirajo

Richard Elias, ki se je v ponedeljek pripeljal iz Evrope na parniku Exeter ter živi v Elgin, Ill., je rekel, da je videl na tisoče laških vojakov, ki so pobegnili čez mejo v Jugoslavijo ter so veselo vriskali in so se radi pustili internirati.

Elias, ki je štiri leta živel v Dubrovniku, je rekel, da so bili vsi vojaki lačni. "V Jugoslaviji sem videl več italijanskih vojakov, kot pa v Trstu," je rekel.

Bagrianov odstopil

Bolgarski poljedelski minister F. Bagrianov, ki je velik prijatelj Nemčije in je zagovarjal sodelovanje Bolgarske s osiščem, je torej nenadoma odstopil.

Bagrianov se je sporekel z

MEZDNO-URNA POSTAVA JE USTAVNA

Važna odločitev najvišjega sodišča. — Delavske organizacije niso podrejene Shermanovi protitrustni postavi.

Najvišje zvezno sodišče je potrdilo ustanovnost postavbe, določujoče minimalne plače in maksimalni delovni čas, obenem je pa tudi razveljavilo razsodbo najvišjega sodišča izza leta 1918, po kateri kongres ni imel pravice prepovedati zaposlitve mladoletnih.

Takrat je bila ta zadeva prepovedana posameznim državam. Nekaj nad dvajset držav prepoveduje delodajalcem najemati mladoletne delavce, predno pa postane ta prepoved splošna, jo mora odobriti šestindvajset držav.

Ministrskim predsednikom dr. Bogdanom Filovom zaradi prehoda nemške armade skozi Bolgarsko.

Mehanični možgani

Polkovnik Paul E. French pri 68. obrežni artileriji je v svojem govoru po radio rekel, da ima ameriška armada "čudovito pripravo", ki natančno vodi protizračni ogenj. Rekel je, da ima armada žarkomet, ki najde aeroplane 5 milj visoko v zraku.

Lord Lloyd bolan

Angleški radio poroča, da je zbolel lord Lloyd, kolonijalni državni tajnik v Churchillovem kabinetu. Po zatrdilu zdravnikov je njegovo zdravstveno stanje skrajno resno.

Lord Lloyd je eden najbolj zmogljiv angleških kolonijalnih uradnikov.

Poznejše poročilo: — Lord Lloyd, kolonijalni minister, je sinoči umrl, star 61 let.

Mlado dekle obglavljeno zaradi špijonaže

Vojno sodišče v Berlinu je spoznalo 20 letno Ruth Schubert iz Hildesheima krivim veleizdaje. Baje je izročila važne državne skrivnosti zastopniku neke tuje države. Nekaj ur po obsodbi je bila Ruth obglavljena.

To je letos v Nemčiji prva ženska, ki jo je zadela taka kazen.

Fabrikanta so odvedli

Policija v Greenville, Pa., je dognala, da je nekdo oropal, pretepel in odvedel 43 letnega fabrikanta Victorja Dreisslerja. V njegovo pisarno je ponoči vdrl skozi okno. Dreissler je imel navado delati v pisarni pozno v noč.

Sledovi krvi pričajo, da se je vršil med tovarnarjem in odvajalcem vroč boj. Iz sledov v snegu ni bilo mogoče ugotoviti, če je bil odvajalec sam ali če je imel pomagača.

V blagajni manjka kakšnih šeststo dolarjev. Tovarnar je bil odveden v svojem lastnem avtomobilu.

FEDERACIJA JE BAJE ORGANIZIRALA FORDOVE DELAVCE

Voditelji CIO odločno zavračajo Greenove trditve, češ, da niso mogli odkriti v tovarnah nobenega sledu o kakšnem organiziranju.

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, trdi, da je pretežna večina delavcev, zaposlenih v Fordovi Lincoln in River Rouge tovarni, pristopila k novo ustanovljenim Federal Labor unionam, katere so dobile charter neposredno od vodstva Federacije, ne pa od United Automobile Workers.

V omenjenih tovarnah je zaposlenih šestdeset tisoč delavcev, toda Green ni povedal, koliko je med njimi unijskih članov.

Po zatrdilu Greena se je vršilo organiziranje brez vsake javne agitacije. Širša javnost nloh ni vedela ničesar o tem.

S tem je dosegla Federacija izredno velik uspeh. Toda njena naloga še nikakor ni završena. Treba bo namreč še izpo-

slovati priznanje novih unij in jim priboriti pravico zastopstva delavcev pri kolektivnih pogajanjih.

V to svrlo se bo Federacija obrnila na Delavski urad (National Labor Relations Board) ter upa, da bo uspešna.

Greenova izjava je dala povod najrazličnejšim komentarjem. Eden prvih se je oglašil Michael F. Widman, načelnik CIO-unije avtnih delavcev.

Rekel je, da je Greenova izjava netočna, češ, da pri najboljši volji ni mogel zaslediti niti sence kakšne AFL organizacijske kampanje v Fordovih tovarnah.

Greenova izjava baje nima drugega namena kot pripraviti Forda, da bi bil bolj naklonjen Federaciji kakor pa CIO.

"POVSEM ENOSTAVEN BLUF," PRAVI MURRAY O GREENOVI IZJAVI

Fordova družba ne namerava skleniti z Ameriško delavsko federacijo nobene pogodbe. — Pretežna večina Fordovih delavcev baje simpatizira s CIO.

Presenetljivo izjava Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, da se Delavski federaciji posrečilo organizirati večino delavcev v Fordovi River Rouge tovarni, je dobila dvojni odmev.

Philip Murray, novi predsednik CIO, je označil Greenovo izjavo kot "enostaven bluf", s katerim skuša Federacija poriniti nož v ledje CIO. Murray je dostavil, da je baš nasprotno resnica. Večina Fordovih delavcev se je izrazilo za CIO.

V Detroitu je pa naznanil Harry H. Bennett, osební rav-

natelj Fordovega podjetja, da Fordova družba ne namerava podpisati nobene pogodbe z Ameriško delavsko federacijo, četudi so se Fordovi zastopniki že večkrat posvetovali z zastopniki Federacije in se bodo najbrž tudi vprihodnje.

— Gospod Ford, — je rekel Bennett, — je še vedno mnenja, da je stvar vsakega posameznika, če se hoče pridružiti organizaciji ali ne. Ford ne bo nikogar silil, naj se pridruži tej ali oni uniji.

WHEELER JE ODGOVORIL PREDSEDNIKU

Demokratski senator iz Montane odločno taji, da je kdaj govoril o neizogibnosti nazijske vlade nad Evropo. — Senator je v Floridi Kennedyjev gost.

Predsednik Roosevelt je prejšnji teden govoril časnika, karjem tudi o demokratskem senatorju Wheelerju iz Montane, ki je baje izjavil leta 1934 ali leta 1935, da je Hitlerjeva nadvlada v Evropi neizogibna.

Wheeler trdi, da je tisto govorico raztrosil v svet pokojni ameriški poslanik Dodd, ki je zastopal Združene države v Berlinu.

Wheeler, ki je nedavno prebolel hud napad influence, se zdravi v Palm Beachu, kjer je gost bivšega ameriškega poslanika v Londonu Kennedyja.

— To, kar govori predsednik Roosevelt o meni, — je rekel Wheeler časnikarjem, — je obupen poskus, da me diskreditira, ker se zavzemam za ameriški mir in sem proti vstopu Združenih držav v katerokoli vojno. Predsednik pravi, da mu je znana ta zlobna obdolžitev že izza leta 1934. Če ji je že takrat verjel, naj bi me bil zaradi resnice in dostojnosti obvestil o nji, ko je pokojni poslanik Dodd še živel. Jaz nisem nikdar rekel, da je nazijska vlada v Evropi neizogibna, pač sem pa vedno nasprotoval vsakemu poskusu nasilnega osvojevanja, pa naj se ga loti Nemčija, Anglija, Francija ali Združene države.

Wheeler pravi, da je to že drugi slučaj, ko ga je predsednik napadel. Zdaj je to vsled tega storil, ker Wheeler noče nehati opozarjati ameriški narod, da peha sedanja administracija Združene države v vojno.

Willkie na Irskem

Wendell L. Willkie je včeraj nepričakovano z aeroplanom prišel v Dublin, kjer je imel daljši razgovor z irskim ministrskim predsednikom Eamonom de Valero. Nato pa je zopet odletel v London, kjer je bil na čajanki pri kralju Juriju in kraljici Elizabeti. O čem se je razgovarjal, ni hotel nikomur razodeti. Danes (v sredo) je odletel v Lizbono, od koder se bo z aeroplanom vrnil v Združene države.

Bomba v angleškem klubu v Zagrebu

V torek se je v angleškem klubu v Zagrebu razletela bomba in ubita je bila neka ženska in nek inženir. Policijska dolži radikale, da so položili bombo ter so najbrž nameravali uravnati bombo tako, da bi se razletela en dan prej, ko je klub obiskal angleški poslanik.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$12.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

AMERIŠKA POMOČ ANGLIJI

Ameriška poslanska zbornica in senat že precej časa razpravljata glede predsedniških predlogov, da bi imela administracija pravico odločevati, koliko pomoči in kakšno pomoč naj naklonijo Združene države Angliji, Grški in Kitajski, torej državam, ki so zapletene v vojno z Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Nobenega dvoma ni, da bo predloga sprejeta, četudi v nekoliko spremenjeni obliki. Toda do sprejema bodo potekali še najmanj štiri tedni.

Poselni kongresni odbori zaslišujejo cele skupine strokovnjakov, ki govorijo bedisi za predlogo ali pa proti nji.

Z zira na pretečo nevarnost se ves postopek nekoliko prepočasno vrši. V zvezi s tem opažamo nekaj zelo značilnega, namreč temeljito spremembo v mišljenju ameriškega naroda.

Komaj trije meseci so minili izza predsedniških volitev, ko so predsednikovi nasprotniki prepričevali narod, da je dežela na pragu vojne in da bo predsednik v slučaju svoje ponovne izvolitve pahnul Ameriko v njo. Argumenti nasprotnikov niso obveljali, in narod je spregovoril odločilno besedo.

Kmalu po volitvah so pa tudi predsednikovi politični nasprotniki začeli vpoštevati nevarnost, ki preti Ameriki v slučaju Hitlerjeve zmage. Čedalje bolj soglašajo v sklepu, da je treba Angliji z vsemi sredstvi pomagati, edinole glede načina pomoči si niso na jasnem.

V Ameriki je sicer precej močna skupina izolacionistov in pacifistov, ki so izrecno proti vsakemu vmešavanju Združenih držav v evropske zadeve.

Ti močje pa niso člani ene same stranke, pač so pa po svojem političnem prepričanju republikanci, demokratje, progresivci in socialisti. Za vzgled naj navedemo le republikanec Fisha, demokrata Wheelerja, progresivca La Folletta in socialist Thomasa. Njihov glas je sicer precej močan, toda pri narodu ne dobi zaželenega odmeva.

Pri sedanjih debatih v kongresu ne gre za to, če bo reko narodno zastopstvo "da" ali "ne", pač pa gre za način, kako naj bo pooblastilna predloga izvajana po svoji vzakoničnosti.

Najbrž bodo sklenili sledeče: — predloga naj da predsedniku zahtevano polnomoč samo za dobo dveh let; pošiljatev, namenjenih v Anglijo, ne smejo spremljati ameriški konvoji; predsednik mora od časa do časa poročati kongresu o položaju; pri oddaji vojnega materiala morata imeti odločilno besedo armadni in mornariški glavni štab.

Da je nevarnost res velika, nam priča nedavni govor nemškega admirala Raederja. Govorec delavcem v wilhelms-havenski ladjedelnici, je admiral Raeder rejtal:

— Najkasneje v dveh mesecih bo Hitler vprizoril odločilen napad na Anglijo. O kakšnem umiku ne bo nobenega govora. Edina možnost je popolna zmaga. Nemško vrhovno poveljstvo prav dobro ve, da bodo na obeh straneh velikanske izgube in da mora zmaga slediti le nesmiljeni borbi.

— Mi bomo zmagali, ker moramo zmagati. Po porazu Anglije se bo naša mornarica razvila in povečala, da bo odgovarjala naši svetovni moči. Vseposvobod bo ščitila nemške interese. Nemške trgovske ladje bodo ponesle nemško zastavo in nemško ime po vsem svetu. Oznanjale bodo deželo, v kateri se je vresničil socializem delavstva. V naših velikih prekomorskih mornariških oporiščih bo mnogo vsakovrstnega dela.

Teh besed ni spregovoril kakšen ameriški ali angleški "vojni ščuvav". To je povedal mož, ki je pooblaščen govoriti v imenu nemške vlade.

V teh besedah je vsebovan program, ki ga bo Hitler razvil, če se mu posreči premagati Anglijo.

Ameriški kongresniki, ki debatirajo glede pooblastilne oziroma "lend-lease" predloge, naj bi to vpoštevali in čimprej rešili važno in njuno zadevo.

Hitler in njegovi pristaši prav nič ne skrivajo svojih namenov. Ako jim bo uspelo tvegano podjetje, bodo storili baš tisto, kar nameravajo storiti.

Zavlačevanje ameriške pomoči bi bilo v vseh ozirih nesodno.

Zaenkrat bi se šlo s pomočjo ameriških letal, ladij, topov, tankov in municije uničiti nevarnost, ki preti od Nemčije vsemu civiliziranemu svetu.

Za doseg tega cilja zaenkrat še ni treba ameriške krvi in ameriških življenj.

Vsako obotavljanje in zavlačevanje bi bilo pa nesodno. Kar se da danes doseči samo z vojnimi materiali, bo pozneje najbrž nedosegljivo brez človeških življenj.

Newyorški odmevi

FRANK KERZE

Kdor dela v javnosti, mora od časa do časa pisati o tem. So stvari, ki jih je treba nekam pribiti, da se ne pozabi, da ne izgine.

Danes se moram vrniti na zadnje predsedniške volitve, četudi je že dobra dva meseca od tega, ko smo volili predsednika. Bilo je namreč tedaj, ko sem prvič stopil aktivno v politično življenje.

Nikdar nisem bil prijatelj politike in zdj se mi, da še danes nekako ne spadam tje. Je stvar taka: v politiki moraš podpirati tisto, kar ima tvoja stranka. To se pa meni upira. Kar je dobrega in pravičnega, to že. So pa stvari, ki so včasih pri nasprotnikih boljše. Ampak ne smeš javno povedati tega. Tudi ne smeš reči, da ima kdaj nasprotnik prav.

Ampak pri zadnjih volitvah so bili čisto posebni razlogi, radi katerih sem vrgel vse pomisleke na stran. Kakor znano, je bil kandidat demokratiške stranke sedanji predsednik Franklin D. Roosevelt, republikanci pa so kandidirali Wendella Willkieja.

Predsednik Roosevelt je bil in je še danes predstavnik vsega, kar pomenja demokracija. Pod njegovim vodstvom smo v osmih letih dobili reforme, o katerih bi se človeku niti ne sanjalo, da so mogoče v naših državah. Smernice teh reform so, da se razdeli pravice in bogastvo te dežele kolikor mogoče med vse ljudi, da dobi tudi majhen in reven človek vsaj mrvo tega, kar je bilo v rokah privilegiranih slojev. Res je, da nismo dosegli še vsega, kar bi bilo dobro in pošteno. Res je pa tudi, da smo na najboljši poti. Delavske mase so prebujene in te ne bodo nikdar več dale iz rok tega, kar imajo. Nasprotno: zahtevale bodo vedno več.

Poleg tega imamo na svetu danes tri ideologije v organizirani človeški družbi, katero imenujemo država. Je komunistična, fašistična in demokratska. Mi, ki živimo v Ameriki, si ne bomo pomišljali, katera je za nas najboljša. Zakaj resnica je in ostane sama, da nobena druga vlada ne daje ljudstvu toliko zadovoljstva, kakor demokracija. Jaz sem bil sicer dostikrat sfrog kritik naše demokracije, ker sem bil in sem še danes mnenja, da je lahko marsikaj dodati, kar še nimamo. Nisem bil pa nikdar v življenju pripravljen, dati iz rok to, kar imam in zamenjati to s drugim. Rekel sem vedno tako: kar imamo, to držimo.

Dodajmo pa vse, kar najdemo dobrega drugod.

Predsednik Roosevelt je storil več za male in brezpravne v ti deželi, kakor vsi njegovi predniki skupaj. Vse to me je vodilo, ko sem bil nekega dne poklican v glavni stan demokratske stranke. Bilo je to v zadnji četrtini meseca septembra, ko je bila republikanska stranka že dva meseca v boju za svoje kandidate.

Tam so mi povedali, da demokratska stranka nima denarja in zato, da so tako kasni. Pri prejšnjih predsedniških volitvah je bil navadno pokojni Mladinec, ki je prevzemal to vodstvo. Pri zadnjih volitvah ga ni bilo več med živimi.

Vprašali so me, da jim moram svetovati kakega Jugoslovana, ki bi prevzel vodstvo za demokratsko stranko. Pogoji so bili: da je zmožen, da ima čas, voljo in potreben denar. Zakaj rekli so tako:

"Mi imamo nekaj naloga za tajnike, vse drugo bo moralo biti izvršeno brezplačno."

Hm, mislil sem na levo in desno, in nazaj — vedel nisem za nikogar. Je tako: za denar se jih kmalu dobi in slednji se rad "žrtvuje" za dobro stvar. Ampak zastoj — to je nekaj drugega.

Rekel sem, da bom premislil in sporočil. — Par dni kasneje sem bil zopet na glavnem stanju in sem povedal, kakor poprej, da ne vem za nikogar.

Vprašali so, če bi hotel jaz prevzeti. Rekel sem, da če se jim zdim zmožen in sposoben, da bom. Za takega moža, kakor je predsednik Roosevelt — vselej in povsod. Rekel sem jim, da sem jim na razpolago, kadar in kjer me rabijo, naj me samo pokličejo, če bi me ne bilo v uradu.

Povedali so mi, da plačajo lahko okoli dvajset dolarjev na teden za tajniške posle. V preteklih letih so jih izvrševali vselej trije — eden za Slovence, eden za Hrvate in eden za Srbe in so bili vsaj pred štirimi leti dokaj dobro plačani. Za te zadnje volitve pa bi bili pripravljeni dati za vse tri le enega tajnika.

Mislil sem si tako: za Slovence bi sam opravil poleg splošnega vodstva še tajniške posle. Za Hrvate in za Srbe pa sem jim priporočil Miss Mary Vidošič, istrsko Hrvatino, ki je jako delavna in jo srečam povsod bodisi za tajnico ali zapisničarico — povsod pravim, koder je delo, a nobene plače. Ona zna poleg hrvaščine tudi cirilico in vodi v New Yorku in New

STRAHOTÉ

VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

Jersey jugoslovansko šolo.

Tako smo se organizirali. Treba je bilo misliti, kako bi dobili v predsedstvo poleg mene še po enega Hrvata in Srba. Ta dva bi bila samo za čast — delo je bilo vse na meni.

Povpraševal sem med Hrvati in Srbi, koga bi priporočili. Vem za prominentnega Srba, a je pred štirimi leti odklonil to čast rekoč, da ni v politiki. Izvedel sem za ime in naslov nekega drugega. Iskal sem ga celo popoldne, a našel nisem ne njega ne ulice. Tako je bilo glede Srbov.

Glede Hrvatov sem omenjal Zajedničnega predsednika Butkoviča. Telefoniral sem mu. A ko je čul ime: Jugoslav Committee, je začel moč kakati in plesati rekoč, da je Hrvat, samo Hrvat in nič drugega. ne.

Jaz sem povedal tam, da smo res Slovenci, Hrvatje in Srbi tam, a imamo skupno ime: Jugoslovani. Kako je to, da Mr. Butkovič še do danes ni zaznal za to ime, četudi je nedavno praznoval z velikim pompom petdesetletnico, tega ne vem. Vem je to, da sem rekel: pojdim naprej z delom in storim, kar je v naših močeh.

Tako smo začeli Jugoslovani delati za izvolitev predsednika Roosevelta in sicer 30. septembra ali dober mesec poprej.

Začetek je bil tukaj, z njim pa druge sitnosti. V glavnem stanju sem našel čudno sliko: za vse mogoče brezpomembne severne narode so bile pripravljene mize, stroji in vse drugo, le za Jugoslovane ni bilo nikjer nič. Ne vem, kako so delali moji predniki, da so dali velikemu narodu vlogo sirote Jerice. Izgledalo je vse tako, kakor da nismo bili še nikdar pri kakih volitvah in da nas je toliko, da se niti ne izplača pripraviti mize zanje.

Jaz sem protestiral in dopovedoval, da nas je več, kakor pol ducata skoro neznanih severnih narodčev in dali so mi nazadnje mizo v kotu v polj-

Peter Zgaga

Kaj vse odločuje ...

Mladi mož — kakšnih šestindvajset let mu je bilo, — je pripovedoval z žalostnim glasom:

— Ja, tako je življenje. Po dovršeni ljudski šoli sem se šel učiti za brivca. Obrt mi je prišla. Poglejte, moja roka je kakor ustvarjena za škarje in za britev. Gospodarju sem se priljubil. Še bolj nego gospodarju pa gostom. Vse je sililo k mojemu stolu. Po treh letih sem dobi delo v beauty parlorju, kjer sem bil še bolj uspešen. Ženske najbolj greše v tem, ker druga drugo posnemajo. Ne vedo namreč, da kodri, ki enemu obrazu pristojajo, utegnejo drugi obraz popolnoma spacičiti. Najprej sem naglo preštudiral obraz ženske, si v mislih ustvaril primerno sliko in ji lase po svoje naravnal. Glas o moj umetnosti se je kmalu razširil. Gospodar je moral povečati prostor. Če bi mogel in hotel delati, bi imela dela podnevi in ponoči dovolj. Dobil sem ponudbo najfinjšega pariškega lepotečnega salona. Slavne i-

skem odseku. Ni-em bil zadovoljen tam in premaknili smo se v ruski oddelek. Tam je imel posebno sobo litvinski oddelek. Litvini premorejo vsega skupaj osem listov v Ameriki, medtem ko jih imamo samo mi Slovenci osemnajst.

V Litvinskem oddelku je delal eden, od časa do časa je prišel drugi, precej težji človek, ki je moral biti po moji sodbi kak saloonar. Pravil je o shodih, o govorih na radiju, o člankih v listih — kakor da bo vse odvisno od njega, kdo bo izvoljen. A Litvinov — koliko je v Ameriki? Rekel je, da sedemdeset tisoč — povedal je precej več, kakor je res. Ker se vsak rad postavi.

Vse to povem zato, da boste vedeli, kako se nekateri zrinejo v ospredje, eni smo pa za šeka. In krivda? Tisti, ki so vodili.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

ŠIVALKE, —

izrezbane, dobe delo na slaminikih pod zelo dobrimi pogoji pri: THE NEW SCHACHTER HAT CORP., 1. W. 39th ST., NEW YORK CITY

Dobrotnik.

Ko sem se preselil v kraj, kjer že več let prebivam, sem slučajno seznanil s krajevnim veljakom, ki je skrbel, da so (proti plačilu, seveda) dobili prebivalci zjutraj in zvečer newyorške in lokalne časopise.

Pri vsakem iztisu je imel najmanj penny dobička, pri nedeljskih izdajah pa groš.

Trem šolarjem, ki so časopise raznašali, je plačal po dva dolarja na teden.

Ljudje so mu večkrat očitali skopost, češ, da fantom premalo plača, ker niti za podplate ne zaslužijo.

Nerodno mu je bilo, pa se je izgovarjal: — Ali ni bolje, da zaslužijo po dva dolarja kot da bi se brez dela klatili in isto tako trgli podplate? Si e r pa to ni res, da jim plačam samo po dva dolarja na teden. Onemu, ki dela zame, plačam petindvajset centov na uro.

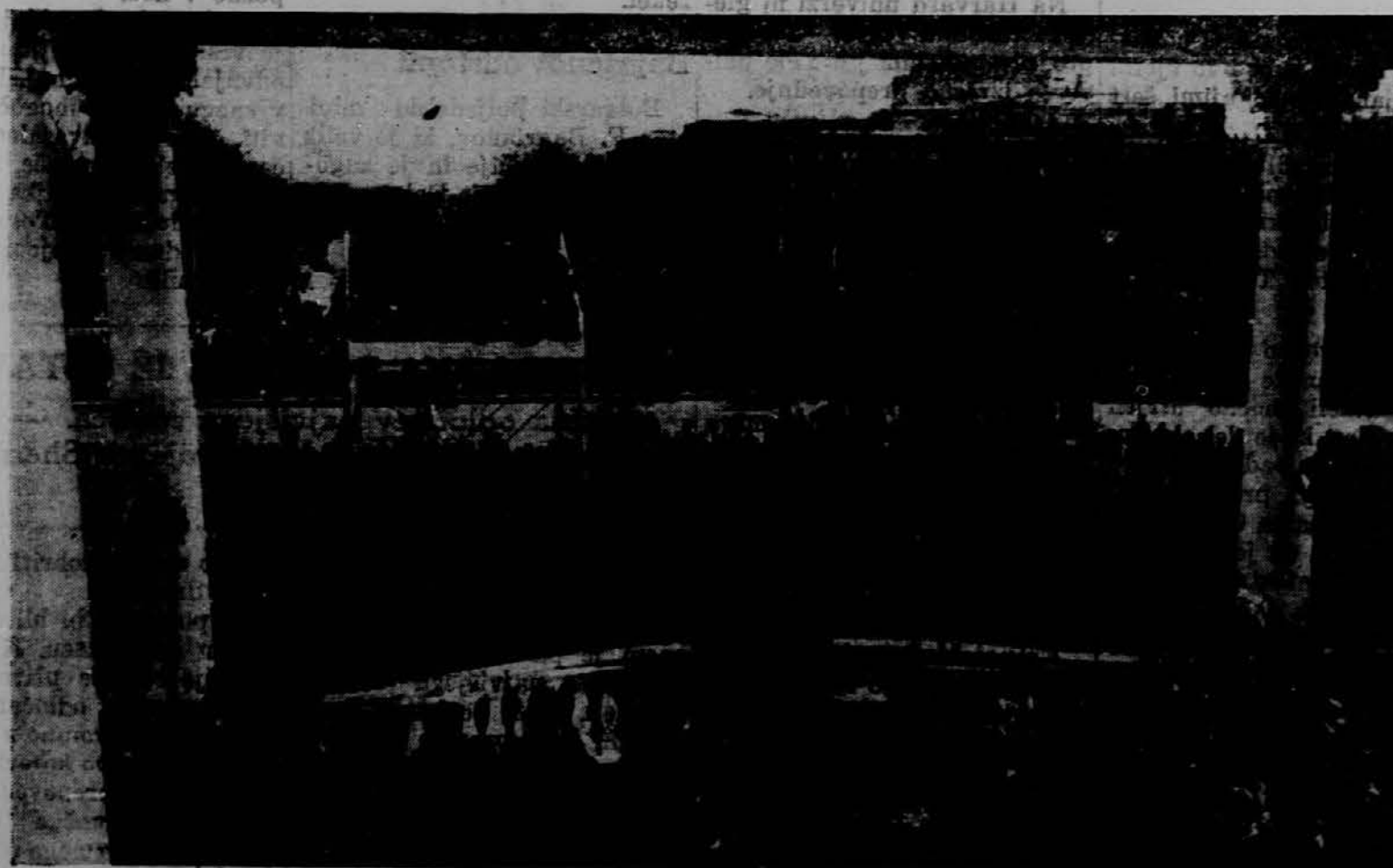
Petindvajset centov na uro! To je bil takrat denar že za odraslega delavca. Da bi skopuh otroku plačal petindvajset centov na uro? Ni, saj ni mogoče!

Pa ni bilo samo mogoče, pač pa res. Dobrotnikova hiša je bila oddaljena pet minut od glavne ceste.

Med tretjo in četrto uro zjutraj mu je pripeljal truck iz New Yorka celo skladovnico časopisov. Drajver je zavoje zmetel kraj ceste ter jo odkuril naprej.

Večkrat se je zgodilo, da so se mimovozeči se avtomobilisti kar brez vprašanja poslužili jutranjih listov. Da to prepreči, je dobrotnik najel deset let starega, v bližini stanujočega siromasnega fanta. Revše je moralo poleti in pozimi zjutraj ob treh vstati ter znošiti časopise s ceste do dobrotnikove hiše, kjer so bili na varnem. Za to delo, ki je včasih trajalo manj, včas pa več kot eno uro, mu je plačal dobrotnik kvoder.

ROOSEVELT GOVORI NA SVOJI TRETJI INAUGURACIJI

Prizor pred Kapitolom v Washingtonu, kjer je mnogo tisoč naroda po zapisi poslalo predsednikov govor.

Plačljivi treni podoben in očem ne priobčijo. Dopolni za četrtino letilke naj boče v. Dopolni za četrtino letilke naj boče v. Dopolni za četrtino letilke naj boče v.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopolni se nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

GLAS IZ MIDWAY, PENNA.

Če se že precej časa nisem nič glasil v listu, se mi je medtem som napolnila moja potna rubea z veselimi, kot tudi z dostnimi novicami, katere hočem, kakor sem v zadnjem obisku obljubil, na tem mestu objaviti. Ker se pa navadno glasim v domačem krogu najboljše čuti, hočem tudi jaz poročati iz domače fare.

Tukaj v Midway, Pa., se je leta 1908 ustanovilo društvo št. 1. spadajoče k SNPJ, čigar ustanovitelj je bil podpisani. Društvo je splošno dobro uspešno in napredovalo v članstvu in drugih ozirih. Leta 1914 je društvo kupilo par precej velikih lotov ter si na njih postavilo svojo društveno dvorano. Dvorana je bila odprta dne 7. septembra 1914. Društvo si je naredilo primerne podne prostore za klub ter kjer si izposlovalo licenco za točenje pijače. Klub s društvom vred še prilično dobro napreduje. Lansko leto se je napravil velik prostor okrog dvorane za parkanje avtomobilov. Pri društvu so še ženske ustanovile "Gospodinski odsek." Dalje se je ustanovil tudi Mladinski krožek pod št. 22. Vse navedeno spada pod okrilje SNPJ.

Gospodinski odsek in Mladinski krožek prirejata skupne veselice in zabave in igre v društveni dvorani. Vse prireditve v zadnjem letu so bile še dosti povoljno obiskane ter se tem potom vsem posetnikom ljudno zahvaljujem za njih prisotnost in prijateljstvo. S katerim ste nam pomagali do boljše uspeha. Kakor prej omenjeno, Mladinski krožek dobro napreduje pod spretnim vodstvom Mary Janežič in L. Laken. Dne 22. decembra 1940 je pod njenim vodstvom vpeljal igro, trajajočo do malega tri ure. Dvorana je bila nabito polna veselih gledalcev. Igra je bila dobro igrana v splošno zadovoljstvo gledalcev.

Moram še poročati, da je ta Mladinski krožek napravil igro ob času federacijske oktobrove seje v dvorani na Coverdale, Pa. Sliši se, da so bili prisotni z igro splošno zadovoljni. Ravno ta krožek je povabil društvo v Imperial, Pa., da nastopi z igro v njihovi dvorani dne 2. marca 1941. Igra se prične ob 2. popoldne in so na njo vabljeni vsi Slovenci in Slovenke od blizu in daleč. Mislim, da nobenemu ne bo žal, če se te igre vdeležiti in videti, kako se lahko tudi mladina po dobrem učenju nauči pod spretnim vodstvom omenjenih učiteljev.

V jesenskih mesecih sam večkrat vzel v roke svojo popotno palico ter sem obiskal naročnike "Glas Naroda". Tem potom se pristočno zahvaljujem vsem rojakom in rojakinjam za njihovo gostoljubnost in postrežbo. Posebno se moram zahvaliti mojemu zvestemu spremljevalcu Johnu Udoviču iz Strabane, Pa., ki je vedno pripravljen pokazati vsako stopinjo, kam pač naj stopim, pa naj si bo po dnevu ali ponoči. Torej še enkrat lepa hvala. John! Priporočim se ti še za v bodoče. Dalje se tem potom zahvaljujem mojemu novemu celoletnemu naročniku Mr. Pavlu Tavčarju za naklonjenost in prosto vožnjo iz Library na Broughton, Pa. Ta podjetni rojak ima pač veliko goslin-ko postajo na griču nedaleč od Broughtona pri Vill-locku, tam, kjer pride več čelupkov. Rojake slovenske in druge narodnosti, voznike trakov in avtomobilov opozarjam, da si pri našem naprednem rojaku napolnijo svoje tanke z bencinom ter tako malec pomagajo domačemu rojaku do boljše uspeha. Pri njem dobite vsak čas prvovrstno postrežbo. Zahvalim se tudi rojaku Joe

Peterlinu iz Library, kakor tudi Georgeu Lipovsku za spremstvo po Library in na Broughton, Pa. Lepa hvala vsem na Broughtonu za naklonjenost in postrežbo, posebno pa Mr. Dolinarju za prenočišče in postrežbo.

Torej lepa hvala vsem in želim vam vsem, da bi v tekočem letu boljše napredovali v vseh ozirih ter sadove svojega truda tudi mirno uživali. Pozabil sem poročati, da je dne 25. dec. 1940 v naši dvorani Miklavž vse mlado in staro obdaril z vsakovrstnimi darili. Gospodinski odsek pa je vse obdaril z dobrim prigrizkom. Miklavž je po končanem poslu vsem zagotovil, da bo prihodnji Božič še prišel s svojimi darili za mlade in stare. Torej lepa hvala za v-e.

Dolžan sem poročati tudi žalostne novice iz moje torbice. Pri našem društvu smo tekom leta izgubili ali pokopali člana Joe Miheloviča, ki je zapustil ženo ter več odraslih otrok. V sosednjem mestu Burgettstown je pa dne 17. januarja umrl J. Trbežar, star 65 let in rojen v Štarnjah pri Ljubljani. Bolehal je več let na nadubi; v Ameriki je živel 36 let. Tu zapuščena žena, tri sinove in 4 hčere. Bil je član društva št. 287 SNPJ in društva št. 139 SSPZ.

Sedaj se je moja torbica izčrpala. Kadar se zopet napolnim, bom iz nje zopet tem potom stresel v javnost. Pa naj bo še eno za nameček. Jaz bi si usodil tako misliti, da si človek lahko vzame pravico se iz samoga sebe malo ponorčevati. Torej tem potom vam hočem povedati, da jaz nisem tak človek, kot ste vi drugi zemljani. Bore malo se jih takih dobi med zemljani, kakor sem jaz, da bi se po njihovi žilah pretakala osemvrstna kri. Pred leti so mi zdravniki transportirali 7 kvartov krvi, mislim pač da v moje sree. To je 7 različnih krvi, čisto malo pa sem imel svoje krvi. To povem, da zastopite, na kak način se po mojih žilah pretakala osemvrstna kri. Ta kri mi je oni čas dobro postregla, zadnje čase pa so ti elementi začeli biti močni in so se med seboj začeli pripraviti, pretepati ter s tako silo mi butajo v glavo, da ponoči spat ne morem. Pač pravijo, da star človek lahko ponoči zaspi, mlad pa tudi lahko ponoči kam sfrči. Jaz pa nič več nikamor ne morem sfrčati, pač pa hitro korakam po tem puklastem svetu, po trnjevi poti življenja proti svojemu cilju, katerega še sedaj ne morem pred seboj zagledati, ki drži na mirodvor.

Tem potom še enkrat pozdravljam vse rojake in rojakinje in čitatelje lista ter se vam priporočam za vašo naklonjenost, kadar vas drugič obiščem.

John Zust,
Midway, Pa.

John Zust,
Midway, Pa.

**BLAZNIKOVA
Pratika**
za leto 1941
Cena 25c
s poštnino vred.
**KNJIGARNA
"Glas Naroda"**
216 West 18th Street
New York, N. Y.

IZUMIRANJE SLOVENSkih PIJONIRJEV

Stari slovenski pionirji izginjajo s površja. V teku 2 mesecev smo spremili na tukajšnje pokopališče v Valley, Wash., 3 osebe, stare nad 80 let. Prvi je bil Frank Strojan, druga Mrs. Mary Malley, zadnji pa 94 letni Jakob Torkar.

V noči 28. in 29. januarja so za vedno zaspali, previdni z sv. zakramenti in tolažili katoliške cerkve, moj dragi stric Jakob Torkar. Stanoval je pri meni 32 let, odkar sem jaz in "moja mama" njegova sestra, prišli iz stare domovine.

Sv. mašo zadušnico in pogrebne obrede je opravil naš duhovnik Rev. E. McGrath zadnji dan leta, 31. dec. 1940, ob 9.30 dopoldne.

Udeležencev pri pogrebu je bilo pač toliko, kolikor so dopuščale bolezenske razmere, ker takrat je bilo veliko ljudi bolnih zaradi flu. Društvo sv. Imena je pozdravilo in spremilo svojega 20 letnega člana z društveno zastavo in mu poklonilo lep venec krizantem.

Kot zadnji bratovski pozdrav, Štarnjah pri Ljubljani. Bolehal je več let na nadubi; v Ameriki je živel 36 let. Tu zapuščena žena, tri sinove in 4 hčere. Bil je član društva št. 287 SNPJ in društva št. 139 SSPZ.

Sedaj se je moja torbica izčrpala. Kadar se zopet napolnim, bom iz nje zopet tem potom stresel v javnost. Pa naj bo še eno za nameček. Jaz bi si usodil tako misliti, da si človek lahko vzame pravico se iz samoga sebe malo ponorčevati. Torej tem potom vam hočem povedati, da jaz nisem tak človek, kot ste vi drugi zemljani. Bore malo se jih takih dobi med zemljani, kakor sem jaz, da bi se po njihovi žilah pretakala osemvrstna kri. Pred leti so mi zdravniki transportirali 7 kvartov krvi, mislim pač da v moje sree. To je 7 različnih krvi, čisto malo pa sem imel svoje krvi. To povem, da zastopite, na kak način se po mojih žilah pretakala osemvrstna kri. Ta kri mi je oni čas dobro postregla, zadnje čase pa so ti elementi začeli biti močni in so se med seboj začeli pripraviti, pretepati ter s tako silo mi butajo v glavo, da ponoči spat ne morem. Pač pravijo, da star človek lahko ponoči zaspi, mlad pa tudi lahko ponoči kam sfrči. Jaz pa nič več nikamor ne morem sfrčati, pač pa hitro korakam po tem puklastem svetu, po trnjevi poti življenja proti svojemu cilju, katerega še sedaj ne morem pred seboj zagledati, ki drži na mirodvor.

Leta 1874 se je pa napolnil z drugimi Slovenci, med njimi tudi njegov brat Tone z družino, v Ameriko. Nastanil se je v Brockway, Minn. Hodil je delat 11 let na žage. Leta 1890 je prišel v Valley, Wash. Ustanovili in naredili so homestead in stric je zgradil svoj dom. Bil

je zmerom "fant-samec" in urednici so se besede pesnika Vodnika, ki poje v pesmi: "Ne sinka, ne hčerke po meni ne bo."

Bil je velik prijatelj petja in zlasti slovenske pesmi. Ni je bilo pred leti veselice, da bi se ne pelo slovenskih pesmi. Slovenci izumirajo, slovenska mladina pa nima korajže in veselja do slovenske pesmi.

Leta 1908 je dobil iz stare domovine svojo sestro in mene, spodaj podpisano. Sestra se je poročila in se sedaj piše Neža Justin. Jaz sem se poročila z Volhenkom Omeje, k ži tudi spi vedno spanje 16 let.

Bil je zmerom trdnega zdravlja do zadnjih 5 dni. Bil je pri zavesti še par dni pred smrtjo. Zapuščena 78 letno sestro tukaj, Nežo Justin. Marijo Omeje, Marijo Swan, Rose Bureja, Mary Trampuž, Math Plemell, vsi v Valley, Wash. Tone Torkar v Portland, Ore., Joe Plemell, v Dalles, Ore., Franc Torkar v Buenos Aires, Argentina, dalje nečake in nečakinje v starem kraju, pa ne vem koliko jih je.

Hvala so-edom, ki so nam na en ali drug način pomagali. Pogreba se je udeležila nečakinja Margaret Viderval iz Smelterville, Idaho in njoja hčerka Irene Doyle iz Payalup, Wash.

Dragi stric, počivajte v miru v ameriški zemlji, v kateri ste živeli 66 let. Ker usoda ni doletela vam videti slovensko rojstno zemljo še enkrat, pa vedite, da spomin na vas bo ohranjen, dokler nas Bog na svetu pu-ti. Spominjali se vas bomo v vsakdanjih molitvah, ker vemo, da blagor nam, ki se spočije v črnem grobu, v Bogu spi. Lepše solnce njemu sije, lepša zarja rumeni — križ nam svetl govori.

Da vidimo se nad zvezdami, žalostni in zapuščeni ostajamo.

Marija Omeje, nečakinja in družina.

Ako je v Vaši naselbini zastopnik "Glas Naroda", lahko dobite pri njem Slovensko-Amerikanski Koledar za 1941.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.50
300 DIN	\$ 5.25
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

V LIRAH

50 LIR	\$ 2.25
100 LIR	\$ 4.50
200 LIR	\$ 9.00
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nereditno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa oim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo, in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Lato velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
11 : POTNIŠKI ODDELK : 11
216 West 18th Street, New York

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N. Y.

POVEST IZ ŽIVLJENJA

Ne morem si kaj, da se ne bi zahvalila listu "Glas Naroda" oziroma tistim, ki delajo pri listu, za tako lepe povesti, ki nam jih prinaša list. Naj bodo povesti že resnične ali ne, lepe so vse, krona vseh pa je bila "Olga," vsaj za me, ker me živno spominja na moje blago in nikdar pozabljeno učiteljico iz otroških let.

Imela je hčerko svojih let. Ljudje so rekli, da je bila vdova, nekateri so pa rekli, (seveda bolj na tih), da jo je mož zapustil. Naj bo že eno ali drugo, spominjam se pa, ko sem šla še po šoli večkrat k njej glede ročnih del ali domače naloge, kako je stala in gledala skozi okno v daljavo vsa žalostna in objokana.

V šoli nam je bila prava mati, pa tudi me deklece smo jo spoštovali kot mater, zato ni čudno, če nam je začelo biti hudo proti koncu zadnjega šolskega leta. Zadnje dni pa nismo mogle nič delati, večina nas je jokala skrivaj. Ko pa stopimo iz klopi v vrsto, smo videli solze tudi v drugih očeh in tudi naša učiteljica nas zapazi ter pravi s svojim žalostnim glasom: "Dekleta, v jokate? Zakaj? Ali se morda zavedate, da je danes za vas zadnji šolski dan?" Samo prikimali smo ji. Nato pa pravi: "Dekleta moja! Še nikdar, odkar sem učiteljica, nisem videla kaj takega. Rada sem vas imela, ponoči sem na vas in obenem žalostna, ker se razhajamo. Prosim vas, bodite pametne, kjerkoli boste živle. Spominjajte se me v molitvi in Bog vas obvaruj takega življenja, kot ga imam jaz."

Zadnji stavek je izgovorila bolj tiho; podala vsaki roko ter jokala z nami vred kakor otrok. Premišljena je bila in umirila je. Spomin na njo pa še živi in bo ostal še dolgo v mojem srcu kot podoba Olge.

Mr. J. Koprivšek! Predbožičnega programa nismo dobro slišali, ne vem, kaj je vzrok. Pričakujem spet velikonočnega. O, da bi ga slišali, kot smo ga lani! Obenem vam tudi želim najlepšo srečo in zadovoljstvo v novem zakonskem stanu.

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMATISMIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepriznane rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

Zgaga, jaz sem pa mišlja, da si Ti še zmiraj svetnik, pa sem v listu brala, da se je Tvoj sin oženil. Vidiš, kako "supraj-zas" ljudi, ko se ne več, kdaj. Ja, saj pravim, kaj se vse ti dedci žušite! Me ženske snto vse drugačne!

Frances Kranje,
Aurora, Ill.

HRVATSKI KONCERT.

V nedeljo 9. februarja bo v Manhattan Center, 8. Ave in 34. ulica, velik koncert, pri katerem bodo sodelovali največji hrvatski umetniki in sicer operna pevka Zinka Milanov, članica Metropolitan opere v New Yorku, svetovno znani virtuoz na gosli Zlatko Baloković in baritonist dunajske opere Piero Pierotti. Nastopi pa tudi poznani tamburaški zbor z buraske zbor zaigral ameriško Duquesne vseučilišča.

V pričetku koncerta bo tam in jugoslovanski himno, nato pa bodo nastopili umetniki in bodo izvajali naslednje točke: Piero Pierotti: "Dalmatinski šajkaš," "Misi moje," "Kad bi ove ruže male," "Samo nemoj ti," "I ona sama" in "Uzdajaj hrvatskog iseljnika."

Zlatko Baloković: "Iz moje domovine," "Slavenski ples" in "Hrvatska rapsodija." Zinka Milanov: "Vir," "Patirica" in "Strepnja." Po končanem koncertu bo prosta zabava in ples. Pričetek bo ob 3. popoldne.

ZABAVA V CONNEMAUGH, PA.

"Progresivne Slovenke" priredijo plesno zabavo 15. februarja v slovenski dvorani. Za ples bo igrala godba Joe Kramarja. Ta godba je postala zelo popularna. Vstopnina je zelo nizka. Oddalo se bo tudi 15 dolarjev v gotovini.

Torej prosimo društva in klube v naši okolici, da nas posetijo na ta dan, ker poset razvolje povrnemo. Za lačne bomo servirali okusen gulaš, tudi za žejne bo vsega dovolj. Torej na svidenje dne 15. februarja v Connemaugh, Pa. ob 8. uri zvečer.

A. Mele, tajnik.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužijo —
**UNITED STATES
ostroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,**
ako je vam le priročno

SLOVENIAN 125

Obiščite Slovenske Prireditve!

ZABNEMU USPEHU! DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAC PA TUDI K DRUŠTVENEMU USPEHU!

Moz Simone

— ROMAN —

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

10

Gospa d'Avron je obstala na mestu kakor pribita. Oči so se ji razširile od osuplosti in strahu in nervozen trepet jo je pretresal od nog do glave; jedva je slišala nežne hčerke besede in to, kar ji je Osmiin pripovedoval o propadu, o bankrotu in o korakih, ki jih je treba ukreniti. Izvil se ji je krik: "Gospod d'Avron — govoriti moram z njimi!"

Vzravnila se je z nenaturno silo; ona, ki je že toliko let le trudoma hodila, je planila naprej in stekla kakor blazna proti moževemu kabinetu. Soba je bila polna teme. Čisto zadaj, na kanapeju, je bilo jedva mogoče razločiti potrto postavo gospoda d'Avron in njegove bele lase.

Prišedši do njega, se je zgrudila žena na kolena, kriče: "To ni res, kaj ne, da ni, Robert? Reci da ni res!" Ni ji odgovoril; umaknil se je, da ne bi nihče videl njegov groze poln obraz in da on sam ne bi videl svojcev v njihovih bolečinah.

Šele takrat je uboga žena začela razumevati in se vdati v neverjetno resnico, da se je varal, da je premagan, da je ne more več čuvati in braniti; duševno in telesno preslabotna, da bi ji prišlo na um, da zamenja njune vloge, ne da bi našla le besedo upanja ali tolažbe, je začela tako obupno in brezumno ihteti, kakor bi se bilo nebo zrušilo nad njeno glavo.

Ta poslednji udarec je bil prelud za gospoda d'Avron. Obrnil se je, tudi čez njegovi lici so drle debele solze in z blebetajočim, pretiranim glasom je mrmral brezvezne besede.

V teh par urah se je postal za dvajset let. Privrkat se je, kakor drugim tako tudi njemu prikazovala resnica, ki se je dotle skrivala za lizjizami. Kakor neizmerno je bilo prej njegovo zaupanje vase, tako popolna je bila sedaj njegova potrdost; in to nasprotje z njegovo običajno brezskrbnostjo, živahnostjo in veseljem do življenja je delalo njegov položaj dvojno pretresljiv.

"Imejte pogum — zaradi njam! — Mama, imejte pogum, zaradi papa!" je ponavljala Simona in hodila od enega do drugega. "Ali vama ne ostanejo vajini otroci, ki vaju ljubijo?"

Misel na otroke je vzbudila v gospodu d'Avron nov izbruh bolečin.

"Uhogi otroci!" Jaz sem uničil njihovo prihodnost!"

Vsi toliko časa zatirani premisleki so zdaj naenkrat vdrli v njegove možgane, ki so bili pretesni, da bi jih mogli sprejeti vase.

"Zakrivil sem nesrečo svojih otrok! Zakrivil sem gorje svoje žene! Umoril sem jo!" je ponavljal kakor brez uma, videč v svitu luči, ki jo je bil Osmiin prižgal, gospo d'Avron, ležečo v Simoninem naročju, brez vseh moči, v otroposti, ki je bila strašnejša, nego pred malo trenotki njena razburjenost.

In, kakor bi ta prizor še ne bil dovolj žalosten, se je zaslislalo s hodnika rahlo capljanje in obstalo pred vrati, ki so se sunkoma odprla; z roko v roki sta pritekla v sobo otroka, z zmagoslavnim in vzradoščenim obrazom, misleča, da bosta razkrila presenečenje, ki sta ga zasledovala že od predvečera in našla božično drevesce v paparnem kabinetu, kjer so se bili vsi odraši tako skrivnostno sestali.

Odsotnost drevesca, neveseli sprejem, ki ju je doletel, brez graje in brez negovanja — vse to ju je izprva navdalo z osuplostjo, ki se je zrcelila na njegovih obrazkih. Nato je Georges, ki je bil že zmogel opaziti čudno razpoloženje cele družbe, s pretresljivim krikom planil h gospe d'Avron.

"Mama je plakala! Mama je bolna! Moj Bog! Moj Bog!" Ubog deček se je v svoji prerani razumnosti in nervozni vznemirljivosti, ki jo je imel od matere, tako prestrašil in toliko časa ponavljal: mučna vprašanja, da mu je bilo treba povedati del resnice, predno se je pomiril. Prišlo so bile slabe novice o nekem podjetju, in to je mamu užalostilo.

Poslušal je molče in gledal drugega za drugim s svojimi svetlimi očmi, pregledujočimi za otroka. Videlo se je, da mu težke misli roje po glavi; naposled se je posrečilo, odpraviti ga z malo sestrice vred, ki je plakala bridke solze, ne da bi sama znala čemu.

Po tem prizoru, ki je nekoliko pomiril položaj, se je zdelo Osminu dovolj časa porabljenega za izlivanje čustev, da napelje pogovor na stvar.

"In zdaj," je vprašal gospoda d'Avron, "kakšne namene in naš? Mislim pač, da ne maraš čakati tukaj s prekrižanimi rokami objavljenja bankrota in tega, kar lahko sledi?"

Gospod d'Avron se je vzravnil z mizličnim razburjenjem. Njegovo lice je žarelo.

"Res je, prav imaš — Kaj naj storim? — Odidem. — Kaj ne, da? Šel bom v tujino? — Nihče me ne more grajati zato. Vse bom pustil tukaj, kar imam! In čemu bi ostal? — Mar zato, da —"

Dogovoril ni.

Pogled v prihodnost, ki si ga je odprl, je pritiral njegovo brezutnje do vrhunca. Nadaljeval je.

"Tu boste našli moje papirje. Opravite stvar, kar najbolje se da, potem pa pridite za menoj. Pustite me, jaz sem izgubljen človek."

Slišavši takšne besede iz njegovih ust, sta se mu gospa d'Avron in Simona preplašeni vrgli okrog vratu, ga začeli poljubljati in poizkušati, da ga utolažita.

Ena sama Osmiova beseda je opravila več od njunega prizadevanja.

"Beži, pamet te zapušča," je dejal odvetnik in zmignil z ramami. "Samo tega še manjka, da odideš!"

Njegova hladnokrvnost mu je dajala neoporekljivo oblast nad vsemi.

"Gospod Osmiin, recite nam, kaj naj storimo; saj veste, da ste naš najboljši prijatelj!" ga je zaprosila gospa d'Avron, oklepaje se ga, kakor tisti, ki se potaplja, dobrega plavača; zdaj ni več mislila nato, da bi ga dožila neotesanosti ali vpraševala svojega moža, čemu sprejema tega človeka.

(Nadaljevanje prihodnj.)

Iz slovenskih naselbin

NAZNANILO.

S tem naznanjam naši slovenski javnosti, da je bilo na seji Združenih slov. društev z dne 31. januarja soglasno sklenjeno, da se naj prihodnja skupna seja rajši vrši na nede ljo popoldne, nego na petek zvečer, nakar se je odločilo, da se prihodnja seja vrši v nedeljo, dne 16. marca ob 2. uri popoldne v dvorani Slov. doma, 253 Irving Ave. Brooklyn, N. Y.

V to svrhu se bodo še pozneje razposlale pismene okrožnice na vse delegate Združenih slov. društev. Toliko o tem za sedaj.

Nadalje sporočam, da priredi podporno društvo sv. Petra svojo zabavo "Halloween party" in sicer 31. oktobra 1941 ob 8. uri zvečer v dvorani Slov. doma. Več o tem bo še pozneje poročano v tem listu.

S sobratiskim pozdravom

Anthony Svet.

BOLAN, OKREVAL, PUSTIL ALIKOHOL.

Čudno se mi zdi, da se nikdar ne oglasi noben Slovenec s kakim dopisom iz tukajšnjega kraja. Ker mi bo že kmalu potekla naročnina na "Glas Naroda", pa se tedaj jaz oglašim.

Tukaj je zaenkrat lepo, potem pa spet dežuje ter se vreme preminja tako, da človek ne ve, kako bi se napravil, da se ne bi premrazil. Nekaj časa

sem bil bolan, sedaj pa sem zopet toliko prišel k sebi, da hodim okoli. Ne rečem, da me ne veseli, da me kdo obišče, toda rajši vidim, da me ne pridejo pogledat taki, ki me silijo piti vino ali žganje. Eden mi pravi: "Vina si skuhaj, pa boš zdrav." Drugi mi zopet pravi: "Žganje pij." Takih priporočil ne maram, ker sem vso pi jačo opustil že pred dvema letoma in sedaj nobene več ne pokusim. Če se človek prehladi, so za to druga zdravila, ne pa alkohol. O tem sem prepričan.

Tukaj vam pošljem naročnino še za nadaljnjih šest mesecev. Sedaj vas lepo pozdravljam, kakor tudi vse naročnike tega lista in vam želim mnogo naročnikov.

Gregor Kastivnik, Oakland, Cal.

POPRAVEK.

Pretekli četrtek 30. januarja je Mr. Louis Kovich v svojem episu pod naslovom "Po lovski sezoni" med drugim tudi naznanil, da priredi njegov Lovski klub srnjakovo pojedino v dvorani Old Heidelberg, 3511 Hudson Boulevard, Union City, N. J. Poročali pa smo napačno in naj bo tukaj popravljeno, da je večerja v soboto 8. februarja ob 8. zvečer. Vstopnina je \$2.00 in za ta znesek bo vsakdo imel dovolj jedi in pijače.

Uredništvo.

PISMO IZ DOMOVINE

Letos vam moram voščiti malo prej veseli Božič in srečno Novo leto, ker pošta ima dolgo pot.

Gledamo na novo leto in zavedamo se, da bo trdo, a upam, da nas ne bo konec in da bomo doživeli konec tega cirkusa.

Kot vidite, smo v Evropi križani skregani in da sta dva glavna tabora simpatij, eden pa je za rezervo če vse fali, bo "ta rdeči" boljše, ko pa črni il rjavi. Senzacija in novic nam ne manjka. Živimo v prav zanimivem času groze in trepetu in trpljenja.

Pri nas smo vsega še prav malo zajeli. Razen cen, ki so se dvignile, nismo drugega občutili. Skrbelo nas je pred enim letom bolj kot pa danes. Danes smo na vse pripravljene in zavedamo se, da ima domovina svoje meje, ki so svete in katere se branijo, pa če pride še tako velik sovražnik na nas.

Meja je dobro utrjena, veliko bolj in vsekakor bolj moderno, kot Maginotova, ki je bila pod zemljo. Novi jugoslovanski patenti jekla in betona.

8 CIO članov obsojenih zaradi zarote

V Chatanooga, Tenn., je obsodil zvezni sodnik Leslie R. Darr osem članov CIO International Union of Mine, Mill and Shelter Workers na ječo od 15 do 24 mesecev ter na globo od 1000 do 5000 dolarjev. Dokazano jim je bilo, da so nameravali uničiti žice, ki dovajajo električni tok iz elektrarne v neko podjetje, pri katerem delavci stavkajo.

LETALO ZA GAZOGEN.

Stefani javlja, da se poskusi z italijanskim letalom na gazogen uspešno nadaljujejo. Novo letalo bo aeroplan s 55 k. s. Motor ima kot dodatek napravo za proizvodnjo gazogena, ki tehta samo 80 kg. Novo letalo je te dni letelo dve uri nad Milanom ter je porabilo za to polet samo 50 kg premoga. Inženir Colletti je letel s tem letalom tudi iz Milana v Rim in je bil z vožnjo prav zadovoljen.

bojimo, tudi ne, če pride sam Lucifer iz pekla.

Grki so najslabši vojaki na Balkanu, pa vidite, koliko so Lahli napravili z njimi. Za nož so Grki dobri in to je Lahom strah in groza. Neizmerno se veselimo grških uspehov. To ni Abesinija, to je Albanija na Balkanu. Kakor vse kaže, se bo zgodovina ponovila in bo zopet zmaga na Solunu odločila. Naj to poskusijo, pa bodo videli, da bo tako.

Kar bo pa bo in se bo vse znova začelo, ko bo enkrat v Evropi konec dveh narodov, ki ne dasta miru že od vekov. Anglija se bori, kolikor more in je edina, ki je vstavila Nemce. Če Nemci zmagajo, nas bo vseh konec, ker bomo morali s svojih domov, kot morajo Poljaki in Francozi. V Ameriki si ne morete predstavljati, kaj de'ajo z ljudmi in kaj se pravi "novi rci."

Upam, da se po vojni vidimo in da bomo zopet veseli in mladi, kot smo bili takrat, ko ste bili pri nas.

SIMFONIČNI KONCERT.

WPA simfonični orkester priredi pod vodstvom svojega novega kapelnika dr. Frieder Weissmana velik koncert v nedeljo 9. februarja v Carnegie Hall, 7th Ave. in 57th St., New York, N. Y.

Na tem koncertu bodo igrane svetovno znane skladbe in sicer: Gluckova overtura iz opere "Iphigenia in Aulis"; dalje Brahmsov "Concerto" za violino solo in orkester, R. Strauss "Don Juan" in Schumannova 3. simfonija.

Po mnenju glasbenikov je to najpopolnejši simfonični orkester v New Yorku in je zmogel izvajati najtežje skladbe. Zato priporočamo našim rojakom, ki imajo radi gla-bo, da obiščejo te koncerte.

Cene so zelo nizke in sicer od 28 centov do \$1.10.

Koncert se prične ob 8.45 uri zvečer.

KAZEN ZA UNIČEVALCE OLJA.

Španska vrhovna komisija za določanje cen je predlagala, naj se neki veletrgovci z oljem kaznuje z globo pol milijona pezet in z letom dni ječe, ker je uničil 1500 litrov olivnega olja, potem ko svoje zaloge ni prijavil, kakor bi moral. Tudi njegovi nameščenci, ki so pomagali pri uničevanju olja, bodo kaznovani z denarno globo in bodo obsojeni vsak na mesec dni zapora.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI

I. in II. zvezek, broš. ... \$3.75

MALI VITEZ

Vezano \$3.25

NAROČITE PRI:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

ZA LETO

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek:

"O LOVU IN LOVCIH,"

ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakmah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

Newyorški odmevi

(Nadaljevanje s 2. str.)

Od časa do časa je prišel kak "Profesionalec" v urad, da ga nastavimo kot agitatorja. Plača? O tako, od 35 do 50 na teden. Pojde sem in tje, skliceval bo shode in govoril. To pravite meni, ko vendar poznam vse take "shode." Rekel sem vsakemu, da z veseljem vzprejmem njegovo delo za Roosevelta in sicer natančno pod tistimi pogoji, kakor sem jih imel sam: vse zastoj.

Ponujalo se jih je več, sprejel ni nikdo. Rekli so, da bo nekaj malega določenega za oglaševanje. In prišli so z novico v sredo zvečer dne 30. oktobra, da je določenega za jugoslovanske liste 250 dolarjev.

Jaz sem uvidel, da ne spravim oglasa v liste, ki bi to zaslužili, ker ni bilo časa. Da bi dal enim listom — recimo v New Yorku, drugim zunaj pa ne, se mi zopet ni zdelo pravično. In svetoval sem tako: za jugoslovanske liste je prekasno — naj se porabi teh \$250 — za zahvale po volitvah, da se tako da listom vsaj nekaj podpore.

Mojo sugestijo so napisali in poslali — kam, tega ne vem. Vem le eno: ko sem po končanih volitvah prišel na glavni stan z zaznamkom, kako naj se porazdeli tistih \$250, so mi rekli, da nimajo denarja in da se je porabilo vse.

Tisti, ki je ostal na cedilu in v zadregi, sem bil jaz sam. Zakaj sem po navodilu glavnega stana razposlal okrožnico z obljubo, da pridejo oglašiti kasneje.

Vidite, tako se uči človek. Edino zadovoljstvo, katerega jaz in katerega naj imajo z mano vsi tisti jugoslovanski listi, ki so delali za izvolitev F. D. Roosevelta, je to, da smo zmagali s svojim kandidatom. Če bi se še kdaj v bodoče dogodilo kaj takega, vem, kako bom naredil. Denar razdelil, zakaj če kdo rabi podpore, je gotovo naš list.

Še eno zanimivo sliko imam iz zadnje predsedniške kampanje. In ta je: Judje so imeli svoj oddelek, kakor drugi na-

OTRO V PISEMSKEM NABIRALNIKU.

Poštni uradnik, ki je nedavno odprl neki nabiralnik za pisma na manj prometni cesti v Trentonu, N. J., je doživel veliko presenečenje. V naročje mu je padel 3 letni Jimmy Banker. Otrok je bil že skoraj do smrti izčrpan.

[Uradnik ga je odnesel na najbližje reševalno postajo. Tam si je otrok opomogel in pojasnil svojo neizgov. Igral se je na cesti in je v svoje veselje odkril, da so vrata v nabiralnik odprta. Takoj se je spravil v zaboj. Tedaj pa se je zapah zaprl in mali Jimmy ni mogel več ven. Kričal je tako dolgo, da se je onesvestil. Kakor po naključju, ni bilo človeka, ki bi v nabiralnik vrgel kakšno tiskovino in otroka prej odkril.]

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.